

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

UKRAINIAN LABOR NEWS,

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Неповніщені в газеті рукописи не звертає ся, збо що дописувачеві
визначити, що баже звороту своєї рукописи на случай її неповніщеня
та залучити поштову марку на її пересилку.

ГАЛИЧИНА В ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХОЦЬКІЙ НЕВОЛІ.

Минувшого тижня телеграми з Європи принесли надзвичайно
важкі весті: аліантська рада амбасадорів на своїм засіданні
в Парижі дня 14. марта ц. р. признала Східну Галичину
частиною Польщі. Простими словами це значить, що аліанти
віддали чотири мільйони українських седин і робітників в Східній
Галичині в польсько-шляхоцьку неволю.

Виданням Східної Галичини Польщі аліанти повинні були
одну із найбільших несправедливостей в світі. Це рішення
ні можна ніяк назвати, як великим злочинним супроти
українського населення східно-галицької землі.

Виданням аліантами Східної Галичини Польщі є ще одним
доказом більше, що буржуазія при вирішуванні національних
питань ніколи не руководиться справедливою, а лише економічними
інтересами певних капіталістичних груп, та що поневоле
народом нема чого шукати справедливості у агентів
капіталізму — буржуазних правителів.

Вирішення аліантами долі Східної Галичини має далеко
сильніше значіння не лише для населення того краю, але й для
галицько-української контрреволюційної інтелігенції на еміграції
в Європі з віденським "урядом" Петрушевича на чолі. Всім
відомо, що дотепер вся діяльність того "уряду" заключалася
в просьбах і молябах до антанті, щоб вона вже раз вирішила
приналежність Східної Галичини. Абсолютно більше нічого
Петрушевич в східно-галицькій справі не робив. Тепер вже
приналежність Східної Галичини антанті вирішила. А що
Петрушевич вірив лише в вирішення східно-галицької справи
антантою, яка була для него одним мільйонним чиновником, то
тепер він повинен покрити підчинитися рішенню антанті. І закрити
цілковито свою комедію з "урядом" у Відні і т. п. Бо
рішення антанті цілковито збиває всяку радю існування "уряду"
Петрушевича.

В подібній положенню опинилася і українська "патріотична"
братія в Канаді і Злучених Державах. Вся її тутешня "політична
діяльність" обертається коло "визволення" Східної Галичини.
Та діяльність заключалася в висланню каблетом до аліантських
правителів, до "Ліги Націй" та до ради амбасадорів з
просьбою о вирішення належності Східної Галичини, як
також в збиранню грошей на піддержання такої самої роботи
зі сторони Петрушевича. Тепер належність Східної Галичини
антантою вже вирішена. Що будуть біди "патріоти"
дальше робити? Адеж-ж вони не вірять в дійсний звизід Східної
Галичини при допомозі революційної боротьби, або при допомозі
Радянських Республік... Для них одиним всемогутим богом
є антанта. А та антанта сказала вже своє слово. І українським
чорношотенцям в Канаді і Злучених Державах прийдеться
також схилити свою голову перед словом антанті і підчинитися
її рішенню. Інакше-ж раб, що завжди шукає за якимсь паном,
поступити не може.

Дальше, що зроблять з зібраними грошми Назарук в Канаді
і Мишута в Злучених Державах? Петрушевичови на "дипломатичну"
боротбу перед аліантами більше грошей вже не треба, бо аліанти
зі Східною Галичиною вже покінчили. Та й самого
"правительства" Петрушевича нема вже на світі, навіть
в розумінню "патріотів", бо те тіло, котрого слово вони
уважають найвищим законом на землі, сказало вже, що для Східної
Галичини існує польське правительство. Отже, що буде з
зібраними грошми, коли нема навіть "правительства", для котрого
ті гроші збиралися?

Та в той час, коли нема ніякого виходу для Петрушевича
і його братів у Відні і подібних "народних діячів" в Канаді
і Злучених Державах, в той сам час є вихід для самого населення
Східної Галичини. Який цей вихід? Цей вихід — боротьба,
боротьба і це раз боротьба! Борьба на життя і смерть
проти польських панів в Східній Галичині!

Правда, боротися не так легко, як це сказати. Але мусимо
знати, що в світі нема нічого без боротьби. Ще ніхто ніколи
не дав нікому волю як якусь ласку. Волю здобувається лише
боротьбою. Лише раб чекає ласки від свого пана. Той, що
дійсно бажав волю, здобуде її боротьбою. Іншого виходу нема.

Населення Східної Галичини визволиться з польсько-шляхоцької
неволі лише при допомозі боротьби. Як його "визволити" з
ласки панів — воно вже переконалося на власній скірї.
Більше нікому не дасть себе одурити. Тепер воно буде вірити
лише в революційну боротьбу і при її допомозі побідити.

А ця боротьба покаже рішення рад амбасадорів і внесе
своє власне рішення, від яких прийде кінець і самим радам
амбасадорів.

ЯК ГАЛИЧИНА ОПИНИЛАСЬ ПІД ПОЛЬЩЕЮ,

або

КІНЕЦЬ ПАТРІОТИЧНОЇ ДРАМИ.

ДІЯ ПЕРША — НАДІЯ НА ЦАРА.

Сталося! Те, що предсказували всі дійсно робітничі газети
— сталося! Найвища рада аліантських амбасадорів віддала
Польщі Сх. Галичину. Та сама рада аліантських амбасадорів,
перед якою плазували всі петрушевичівці, всі ті, що звуть
себе патріотами, до якої вони слали телеграми, протести, яких
ніхто не читав, якою вони від 1918 року дурили українське
населення в Галичині і по цей бік океану, який вони так
вірно служили — та сама рада аліантських амбасадорів в Парижі,
своїм рішенням в четвер, 14. марта, віддала Сх. Галичину
Польщі і цим запечатала цілу справу Галичини зі свого боку.

З тієї нагоди варто вернутися назад, переглянути всі події,
які сприяли тому, що Галичина опинилася в кітхх польської
шляхти. Треба переглянути і вказати на ті злочинні вчинки
вислужників світового капіталу, які садово згинували всякі
нагоди, щоб вибороти волю і незалежність працюючому
галицькому населенню.

Писалось вже нераз про те, і наводилося факти, як українські
посли вірно чепили коду трону Габсбургів тоді, коли з того
трону летіло вже драгтя, коли революція захитала основами
австрійської монархії, коли Чехословаки і Польща проголосили
вже свою незалежність. А Петрушевич, Кость Левницький і
всі їхні братія чепили ще коду розвалюючогося австрійського
трону, чеплялася за фалди царя Кара Габсбурга тоді, як він
втік аж з Відня до Швайцарії.

Цар втік! Осталися "наші" посли сиротами. Що-ж тепер
робити? Чехи творять армію, польська шляхта при допомозі
Франції творить армію, українські полонені почали вертатися
з італійського фронту при повній зброї, з воєнними радю,
автама, з кіннями. Тоді то українські посли побачили, що нема
ради, почали забирати в українських жовнірів коні і авта та
продавати їх Чехам. (Гляди фінансовий звіт Петрушевичового
міністра Сингалевича на засіданню Нац. Рад. у Відні 15. червня
1922 р., поміщений в "Укр. Роб. Вістях" з 20. грудня 1922.)
Почали продавати, бо не було кому платити вже ім посольську
платню, бо австрійський парламент пішов в дубину.

Продажею зброї, коней, автів, одягів і радю, привезених
українськими жовнірами з фронту, українські народні дітви розпочали
"державне будівництво". Це вони робили тоді, як польська
шляхта пакувала вже військо до Сх. Галичини.

ДІЯ ДРУГА — В ГАЛИЦЬКІМ ЗАГУМНКУ.

Нарешті почалася мандрівка укр. послів з Відня до Галичини,
"до жінок", як це влучно сказав Назарук на засіданню
Нац. Рад. у Відні перед своїм виїздом до Канади. В той час
селяне почали господарювати в Галичині, бо нарешті повіяло
уже вільним духом. Але не надовго. Приїхали з Відня посли
і почали вчити селян слухняності, терпеливості і покірності.
Не вільно було селянинові сказати щось проти пана, бо антанта
буде сердитися. Тоді як укр. посли взяли в Галичині владу
в свої руки, "польські пани-дітви та урядники... прекрасно жили
собі в своїх паладах, ба навіть користувалися більшими привілеями,
чим звичайний громадянин. Не дай боже, щоб якийсь
палкий молодик-командант послів був їх зачепити або
заарештувати. Зараз на його біду лопов громи летіли із
Станіславова а секретар внутрішніх справ "радикал" Макух
ручки вищював в ображених польських дітвочок та по польськи
просив вибачення...

А за те, не дай боже, як бідний хлоп зимою пішов до
панського ліса дров або хворосту взяти. Ой, бита-ж його була
скіра, біта.

А галицька дрібна буржуазія... почала набивати кишені,
торгувати, продавати, брати хабарі, одним словом всіма
силами старалася зробити дійсними буржуама із великими
животами, повним гаманцем, фастонами, лакеями... Чим сильніше
в неї напухали кишені, тим більше забувала всю свою ненависть
до своєї суперниці" (польської шляхти).

Одним словом "тоді як хлопська кров лилася рікою під
Львовом, Орочи та Юрчинські балували, пили, танцювали із
польськими панями".

Хоч про це вже писалось попередню в "Укр. Роб. Вістях",
однак ми ще раз наведемо (підчеркненими чорним) слова очевидця
тогочасних подій, полковника галицької армії Юліана Чайківського,
з книжки "Як Галичина втягнула в контрреволюцію".

Це свідчить, як тоді Петрушевичові міністри господарили
в Галичині, як вони заступалися за польського шляхтою, а
краще хлопіві сини за вязанку хворосту-взятого в панський ліс.

Аякже, не вільно було хлопіві взяти вязанку хворосту,
бо... польські пани і антанта будуть сердитися. А тим часом
антанта озброїла 50-тисячну польську армію і вислала з
західного фронту до Галичини для боротьби з "бандитами".
І бачимо таку картину: антанта бе галицьку армію, а
укр. посли на вколішках плазують перед антантою.

Нарешті галицьку армію приперто до Збруча. А в той час
радянська армія, загнана Петлюрою в Кам'янецьку загороду,
кинулася на поміч радянській Угорщині і також стала над
Збруч. Стала лицем в лице з галицькою армією. Полтавці,
Києв, Волинські стади лицем в лице з Галичанами. І перед
ними один спільний ворог — армія польської шляхти.

Що-ж робити? А ось послухаймо Назарука, а він нам скаже, що вони,
галицькі посли зробили.

"В Галичині довідався я, що укр. большевики з Києва знов
прислали умови союзу з нами". Третя точка цих умов
говорить: "Галицький уряд заключає з ним (з большевицьким
урядом) союз проти Польщі і Румунії"; в 6-ій точці говориться,
що "у внутрішні справи Галичини київський уряд не мішається";
а дальше київський уряд каже до галицьких послів: "Виншого
виходу не маєте, тільки або піти з нами або героїчно
погибнути".

Помилував київський уряд. Галицькі посли і з ним не пішли
і не погибли. Вони Галичину закопали, а самі осталися
живі. А на свої пропозиції київський уряд "Віповіди не одержав,
хоч з заходу вже прийшли всти, що справа Галичини
перебрана. Така міша була гіпноза сил антанті". (Всі підчеркнені
слова, це слова др. Назарука, взяті з книжки "Рік на Великій
Україні").

І щож сталося? Чи пішли Галичане плече в плече з
радянським військом проти польської шляхти? Ні, не пішли.
А если не пішли, то що вони зробили? Обернули свої
багнеті проти своїх братів — Полтавців, Києв, Волинців. Чому?
Бо так хотіла антанта, бо так хотіли галицькі посли. Ось
що каже про це сам Назарук:

"В історії воєн мабуть не було ще такого парадоксу, щоб
армія прогана жорстоким ворогом з Рідного Краю, йшла
зараз боротися проти іншої сили (Назарук повинен був сказати
— проти армії свого народу — Волинців), яка в дану хвилину
могла й хотіла йти разом з нею проти її тяжкого ворога".

Так зрадив Петрушевич галицький народ і не використав
хвилі, щоб разом з радянською армією розторопити армію
польської шляхти. Він боявся антанті. Петрушевич, Назарук
і ціла їх зряя, під гіпнозом антанті, виступили з Галичини
за Збруч, пішли бити українських селян і робітників, відбирати
у них землю та віддавати назад панам, а міста — Денікінові.

Бо так хотіла антанта, а галицькі посли були її вірними
слугами.

ДІЯ ТРЕТА — НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Ця третя дія ганебної авантюри галицьких послів почалася
16. липня 1919 року, коли галицьке військо почало масово
переходити Збруч на Україну.

Українське селяне ставили Галичанам питання: що-ж це ви,
лишили свій край Польщі і прийшли до нас відбирати від нас
для панів землю? Галицькі посли називали це "національною
несвідомістю" укр. селян.

Проте, як привітали українські селяне Галичан ось що пише
Назарук:

"Одну її (галицької армії) бригаду в силі 2,000 людей,
вислану на підмогу Петлюрі проти большевиків — розбили
українські селяне, заки вона побачила большевиків і то розбили так,
що ледве останки її опинилися на границі".

І почала галицька армія відбирати від радянських військ
українські міста одно за другим, а в тих містах старшини почали
спраджати орґі. Забрали Винницю. Старшини з панночками

танцюють в ресторациях, а жовніри за містом в ровях бють воші
і тискають гинуть від тифу.

Нарешті Краєв одного дня відбирає від радянської армії
Київ, а другого віддає його катови укр. селян Денікінові.
Дальше зрада Тарнавського. Петрушевич і Назарук, побачивши
обурення серед військ, відлекуються від Тарнавського і в той
сам час посилають других своїх представників до Денікіна в
Одесу і там запрошують Денікінова галицьку армію. (Гляди
документ в книжці Назарука "Рік на Великій Україні", стор. 399
— 342.)

Ось що розповів на IV. Зїзді Стіваришеня Укр. Роб. Дім.
в Вінніпегу бувший жовнір галицької армії Михайло Галабут,
очевидець того, що сталося в Винниці після запродання
галицької армії Денікінові:

"У Винниці, коли пани бенкетували, за два місяці 1919 року
умерло 22,000 укр. жовнірів з нужди і тифу. Коли на розказ
Петрушевича злучилися з Денікіном, то приїхали французька
і англійська місії і спраждали нам "весілля". А відтак українські
селяне з серпами і косами вигнали нас з Винниці. Коли пішли
до большевиків то там було нам ліпше, але коли підійшли
польські війська в маю 1920 р., то офіцерія знова почала нас
дурити, щоб ми перейшли на сторону польських військ, а ті
пустять нас до дому, бо Поляки тепер дають вже свободу
Галичині. А коли перейшли до Поляків, нас арештовано і розоружено,
однак мені вдалось втечи до Галичини і там пізніше вступити
до армії Краєва."

Після запродання армії Денікінові—Петрушевичові, Назарукові
і всім галицьким послам не лишилось більше місця на
Україні. Треба втікати, але куди? Денікін обіцяє притулок
в Одесі, але з Кам'янця до Одеси далеко, селяне можуть
зловити в дорозі і розправити своїм власним судом, так як в
Сибіру розправились з Колчаком.

Але галицькі посли, які виростили на крутаській хлібі
австрійської політиці, найшли вихід. Давши розказ голодній,
обдертій і босій армії виступити рано з Кам'янця на здуку з
денікінцями, Петрушевич, Назарук і їже з ними по злочийськи в
ночі з 15 на 16 листопада 1919 р. втікли з Кам'янця до Румунії,
забравши з собою воєну касу.

Перед тим як втікати, Петрушевич вислав розвідку, чи нема
в дорозі з міста небезпечки. "Розвідка принесла вестку, —
пише Назарук, — що залага У.С.С., стаціонарна в замку,
виставила кулемети на турецькій мості, яким маємо виїздити (з
Кам'янця) в Одесу."

Але посли обманули Укр. Січ. Стрільців. Ось що пише
Назарук про ту злочийську втечу Петрушевичового "уряду"
в своїх військ:

"Ми наближаємося до моста. Фаєтон їхав перший. І темо
було хоч очі виліти. Ми мовчки в'їхали на міст під замком.
Нема нікого. Ще кілька метрів і миємо міст. Ми вже під
брамою замку, в якій стоїть залага з наших У.С.С. Тихо. Але
крізь літму і слоту видно слабе світло. Вибігає патруля. І
просто до нашого фаєтона. —"Чи стаїйна команда?"

"—"Стаїйна, стаїйна!" відповів якимсь глумливим тоном
полковник Коссак". ("Рік на Великій Україні", стор. 324.)

Завдяки цему глумливому голосові полковника Коссака
панам вдалось втікати. Покинути зражену і запродану
Денікінові армію і втікати відки, як сам Назарук каже, що
серед Укр. Січових Стрільців "дїялися річ не тільки цікаві, але й
страшні: нпр. останної ночі деякі У.С.С. поповнили самовбивство,
бо не мали чобіт і не могли йти, але хотіли дістатися в руки
Ляхів".

І Назарук змогли втекти, що тим Укр. Січ. Стрільцям
полк. Коссак "відповів якимсь глумливим тоном".

Так, глумливим. Бо ціла господарка Петрушевича, Назарука
і спілки є ніщо інше, як глум над працюючим українським
народом, а над галицьким зокрема. І вночі з 15. на 16.
листопада 1919 р. закінчилося третя дія трі "господарки"
глумом над У.С.С. на турецькій мості в Кам'янці на Поділлі.
Закінчилося глумом, бо так хотіла антанта, на розказ якої
Панейко писав з Парижа до Петрушевича, щоб він злучився з
Денікіном. (Кінець буде.)

КАШЕН ПРО ФРАНЦУСЬКИЙ СУД.

Як відомо, проводира французької Комуністичної Партії
тов. Марселя Кашена позбавлено посольської нетікальності
і посаджено до тюрми.

Перед тим, як іти до в'язниці, Кашен скористався парламентарною
трибуною, щоб зай вти закрити її затарувати ганебну
суть французької юстиції й "демократії".

Ми наведемо тут головніші моменти промови тов. Кашена.
"Я не збираюся — я починаю виступати тут в обороні себе,
чи в обороні моїх товаришів. Нам нема потреби захищати
себе. Я хочу лише виправдати деякі "помилки" у викладі фактів
і їх пояснення, яких дуже багато в акті обвинувачення."

— Тут на низці прикладів тов. Кашен змальовує поліцейське
тупоумство ворогів робітничої класи, міркування і висновки
слуг буржуазії щодо революційної діяльності й пропаганди.

Переходячи далі до есенської конференції, тов. Кашен
при гучних одлесах лівих оглошує есенську відозву.

"Ось що було сказано в цій відозві, — продовжує тов. Кашен: — "Ворог німецького
робітника — не французький селянин і робітник, експлуатований
французьким капіталом. Його ворог — буржуазія, до якої-б
нації вона не належала. І лише проти неї мусять виступити
робітники".

Я розмовляв з представниками найгоłodнійшого німецького
пролетаріату. На запитання — що ви будете робити, коли
буде захоплено Рурцину? — вони відповіли: "Ми не згодні
служити політиці капіталістів і політиці нашого уряду,
що стоїть на чолі цих капіталістів". Може це є ті агенти
чужих держав, у зносних з котрими мене обвинувачують?"
— запитує тов. Кашен при гучних одлесах лівих.

Далі промовець нагадує парламентови про зделки Любєрсака
і Бернара в Німеччині, які з точки погляду капіталістів є
"патріотичними" актами.

"Зате, — каже тов. Кашен, — коли представники робітничої
класи Франції зустрічаються з представниками німецької
робітничої класи, тоді це називається "зрадою башківщини".
Далі тов. Кашен в яскравих виразах малює норови французької
юстиції.

"Коли мова йде, — каже він, — про цукрозаводників,
фабрикантів і політичних діячів, які скомпромітували себе
брудними справами, то юстиція відкладає їхні діла на цілі
роки. Але інша справа комуністи, великі "злочинці" — для
них судовий апарат працює з найбільшою швидкістю".

Тов. Кашен закінчує: "Ми мали сміливість виступити
проти загрози нової війни. Міністер юстиції вийшов з терпіння.
Він вимагає, щоб для нас негайно повідчиняти тюрми! —
Гаразд! Нехай буде так! Ми готові піти до в'язниці. Ми
підемо туди з піднесеною головою й спокійним сумлінням".

На запитання тов. Лафона — "Що скаже міністер юстиції?"
— той соромливо відповів: — "Міністрови юстиції нема
що казати".

Посли лівниці встали з місць і закливали "Інтернаціонал". Після цього тов. Кашена
буде відведено до тюрми.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

18. марта 1921 р. підписання миру з Польщею.

19. марта 1906 р. на острові Березані розстріляно лїтананта Шміта і матросів Часника, Глазова й Антоненка за участь в повстанню чорноморської флотї.

19. марта 1920 р. загальний страйк в Польщі.

19. марта 1921 р. здобуття Батума.

20. марта 1917 р. початок утворення Української Центральної Ради.

20. марта 1919 р. здобуття Жмеринки.

20. марта 1920 р. об'єднання К.П.У. й У.К.П. для передвиборчої кампанї на IV. зїзд Рад.

20. марта 1920 р. заснування народного комісарїята закордонних справ при Раднаркомі У.С.Р.Р.

21. марта 1901 р. замах М. Лозовського на обер-прокуратора Синоду Победоносцева.

21. марта 1917 р. арешт бувшого царя Миколи II в Могилї.

21. марта 1918 р. зміна назви Р.С.Д.Р.П. (більшовиків) в Радянську Комуністичну Партію.

21. марта 1919 р. перехід влади в Угорщині до комуністів і проголошення Соціалістичної Радянської Республіки.

21. марта 1920 р. процес Київського Комітету меншевиків у Рев. трибуналі.

22. марта 1881 р. арешт С. Перовської і Ю. Богдановича співучасників убийства Олександра Другого.

22. марта 1918 р. очищено Кубань від білогвардійських банд Корнілова і Філімонова.

23. марта 1801 р. замордовання царя Павла I.

23. марта-1877 р. суд над 50 народолюбцями за терористичні акти й пропаганду.

23. марта 1917 р. петроградськею Радою Ред. Деп. встановлено 8-годинний робітничий день.

23. марта 1918 р. II. Всеукраїнський Зїзд Рад проголосив Україну Соціалістичною Радянською Республікою.

23. марта 1918 р. голосування німецьких соціалістів більшості в Райхстаді за військову і ренти.

23. марта 1921 р. декрет про заміну розкладки налогом і про вільне розпорядження надвишками.

ВТРАТИЛИ НАДІЮ НА ПОВЕРНЕННЯ СОВІТІВ.

ПАРИЖ. — Тутешня група російських політичних збїгівчів видимо змінила своє становище супроти большевицького режиму і думає про порозуміння з совітською владою. Одні з провідників тої групи, Василь Маклаков, що був свого часу назначений Керенським амбасадором до Франції, видав в цій справі заяву, в якій говорить, що він Росіяни, без огляду на те, де вони находились сьогодні, готові працювати спільно над відбудовою своєї вітчизни, не чекаючи на повалення совітського режиму.

Як усялякого співдїяння Маклаков ставить домагання, щоб большевики допустили на урядовій становища представників всіх партій, та щоб признали право на приватну власність в економічному життю.

Маклаков і його сторонники покладають великі надї на умірковані елементи в комуністичній партії і сподіваються, що та фракція заволодіє остаточно партією і тоді настане можливість співдїяння зі Совітами.

З КОМУНІСТИЧНОГО РУХУ В БОЛГАРІЇ.

Болгарська комуністична партія порішила заснувати кількадесят партійних шкїд, де будуть виховуватись агітатори.

В Ямполї відбувся комуністичний конгрес, в якому взяло участь 103 делегати від 83 організацій.

В Софїї поліція арештувала кількох комуністів, в звязку з чим комуністи убили 3 жандармів.